

Dreptul

9 771 857 318 501

ISSN 1857-3185

VINERI

1 martie

2013

Anul XII

nr. 8 (459)

8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Ombudsmanul Anatolie Munteanu s-a întâlnit cu reprezentanții Fundației germane pentru Cooperare Juridică Internațională pag. 3

Republica Moldova a participat la cel de-al 16-lea Congres European al Poliției pag. 4

Dezvoltarea orașelor din Republica Moldova stagnează. Ce e de făcut? pag. 6

Viceministrul Andrei Popov a participat la o reuniune a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului

Viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Andrei Popov, a participat, recent, la segmentul de nivel înalt al celei de-a 22-a sesiuni a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului (CDO), la Geneva, potrivit unui comunicat al Direcției Mass-media și Relații cu Publicul de la MAEIE.

Cu prilejul vizitei sale, diplomatul moldovean a susținut un discurs în fața CDO și a avut întrevederi cu Înaltul Comisar ONU pentru Drepturile Omului, Navanethem Pillay, Secretarul General al Consiliului Europei, Thorbjorn Jagland, Reprezentant Special al UE pentru Drepturile Omului, Stavros Lambrinidis, precum și cu șefi de delegații, participanți la lucrările sesiunii CDO. Discuțiile au vizat cooperarea bilaterală și politicile promovate de Republica Moldova în vederea asigurării drepturilor omului.

În cadrul discursului său, diplomatul moldovean a relevat importanța acordată de Republica Moldova calității sale de membru al CDO, constituit din 47 de state membre ONU, care oferă o poziție responsabilă și posibilitatea unică de a contribui la elaborarea și adoptarea deciziilor relevante libertăților fundamentale la nivel global.

Viceministrul Andrei Popov a prezentat progresele întreprinse în ultima perioadă de Republica Moldova în domeniul drepturilor

omului, evidențiind faptul că apartenența țării noastre la acest grup select (CDO) facilitează sinergia și complementaritatea acțiunilor

care vin să asigure consolidarea unei viziuni structurate privind drepturile omului. Progresele înregistrate în acest domeniu constituie o condiție esențială în avansarea aspirațiilor de integrare europeană. Referindu-se la intrarea în vigoare a Legii privind egalitatea șanselor, oficialul moldovean a subliniat importanța pe

care autoritățile moldovenești o acordă promovării și respectării drepturilor omului, inclusiv celor ce fac parte din diferite categorii de minorități.

Exprimând atașamentul Republicii Moldova față de ameliorarea continuă a situației drepturilor omului din țară, viceministrul Andrei Popov a făcut referire, în mod special, la regiunea transnistreană a Republicii Moldova, salutând, în acest context, evaluarea Expertului Superior ONU, Thomas Hammarberg. Raportul publicat, recent, privind situația drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova oferă pentru prima dată o imagine credibilă a realităților din regiune la acest capitol și o platformă de acțiune comună în vederea îmbunătățirii situației.

De asemenea, viceministrul moldovean a accentuat necesitatea intensificării cooperării în plan internațional pentru asigurarea respectării drepturilor tuturor persoanelor, relevând legătura intrinsecă dintre problematica drepturilor omului și cea a securității și stabilității internaționale.

Fondul Monetar Internațional și-a amânat din nou vizita la Chișinău

Experții Fondului Monetar Internațional nu mai vin în Republica Moldova. Misiunea FMI, planificată pentru 27 februarie a fost amânată, anunță un comunicat al FMI.

„Aducem la cunoștință că misiunea a fost amânată, de comun acord cu autoritățile. Între timp, îndemnăm autoritățile să asigure realizarea măsurilor necesare pentru finalizarea ultimei – celei de-a șasea evaluări a programului, inclusiv stabilizarea situației la „Banca de Economii” și adoptarea politicilor bugetar-fiscale necesare, menite să vină în susținerea bugetului, după cum s-a discutat în cadrul vizitei misiunii FMI la Chișinău în luna noiembrie a anului 2012”, se arată în comunicatul organizației.

Misiunea FMI își amână vizita la Chișinău deja a doua oară. Autoritățile din țara noastră au solicitat atunci prelungire pentru a reuși adoptarea modificărilor legislative legate de sporirea transparenței sistemului bancar.

Finalizarea revizuirii a șasea a programului îi va permite Republicii Moldova să primească încă circa 76 milioane de dolari SUA. Acești bani vor fi utilizați pentru consolidarea rezervelor valutare.

Programul Moldovei cu FMI a fost aprobat la 29 ianuarie 2010 și urma să fie încheiat la sfârșitul acestui an. El este susținut de un credit în valoare totală de 574,4 milioane dolari SUA și este cel mai mare împrumut acordat Chișinăului.

Ambasadorul Rusiei în Republica Moldova a examinat cu ministrul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor perspectivele cooperării bilaterale

Ambasadorul Rusiei în Republica Moldova, Farit Muhametșin, a examinat cu ministrul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Pavel Filip, perspectivele cooperării bilaterale în sfera telecomunicațiilor, potrivit Serviciului de presă al reprezentanței diplomatice.

În cadrul dialogului a fost confirmată disponibilitatea comună de a conlucra constructiv în scopul consolidării cooperării bilaterale în sfera telecomunicațiilor, inclusiv în ceea ce privește schimbul de experiență. În particular, a fost relevat interesul părții ruse față de familiarizarea cu realizările Republicii Moldova în domeniul implementării listelor electronice de evidență a populației în contextul implementării în Rusia a documentului unic de identificare – fișa electronică universală.

La rîndul ei, partea moldovenească manifestă interes față de experiența Rusiei pe segmentul monitorizării transportului auto. De asemenea, a avut loc un schimb aprofundat de

opinii în problema posibilității implementării, cu suportul Rusiei, în școlile, instituțiile de studii profesionale medii, universități moldovenești, a instruirii la distanță, ca unul din formatul cu perspectivă de obținere a cunoștințelor în condițiile societății informaționale în curs de formare.

În cadrul întrevederii, ministrul tehnologiei informației și comunicațiilor a invitat reprezentanții Federației Ruse să participe la lucrările Summitului „Moldova ICT 2013”, preconizat a fi desfășurat la Chișinău, pe 16-17 aprilie. Părțile au convenit să vină în viitorul apropiat cu propuneri concrete în acest sens.

Totodată, a fost expusă susținerea activizării cooperării nu numai la nivel bilateral, dar și în format multilateral, în particular, cooperarea regională în domeniul comunicațiilor statelor membre ale CSI, precum și a Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Chioșcurile pentru vânzarea abonamentelor pentru troleibuz ar putea fi demontate**

Chioșcurile pentru vânzarea abonamentelor pentru troleibuz ar putea fi demontate. În cadrul ședinței operative de la Primărie, edilul Capitalei, Dorin Chirtoacă, a propus ca abonamentele pentru călătoria cu troleibuzul să fie comercializate la chioșcurile de presă din oraș, iar gheretele care aparțin Regiei Transport Electric să fie evacuate.

Astfel, potrivit lui D. Chirtoacă, ar fi mai comod pentru chișinăuieni să cumpere abonamente de la chioșcurile de presă, iar RTEC ar suporta mai puține cheltuieli.

„Chioșcurile de presă din oraș vînd și cartele pentru telefon, birotică, tot ce doriți, de ce nu ar putea comercializa și abonamente pentru troleibuz și autobuz? Așa veți avea mai multe puncte de distribuție. Ați evaluat cît ar costa taxa de prestări servicii? Poate e mai ieftin decît să asamblați chioșcuri și să le întrețineți”, s-a adresat D. Chirtoacă către Directorul Regiei Transport Electric, Gheorghe Morgoci.

La rîndul său, Gh. Morgoci a declarat că această versiune a fost luată în calcul anterior: „Procentele care ni le-au propus la chioșcurile de presă nu ne-au convenit”.

Pragul de vîrstă pentru acordarea ajutorului social a fost micșorat

Modul de stabilire și de plată a ajutorului social a suportat modificări. Astfel, a fost micșorat pragul de vîrstă, de la 75 de ani la 62, pentru acordarea ajutorului pe perioada rece a anului, iar la calcularea veniturilor vor fi ignorate cele obținute din activitatea agricolă în gospodăriile casnice auxiliare.

Cabinetul de miniștri a aprobat, în acest sens, Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la completarea și modificarea Regulamentului privind modul de stabilire și plată a ajutorului social.

Mai mult, proiectul mai prevede majorarea de la 60 la 120 de lei, a ignorării din veniturile salariale pentru fiecare membru al familiei.

Premierul Vlad Filat a mai propus ca pe viitor să fie excluse bunuri, ca televizorul și frigiderul, să nu fie luate în calcul atunci cînd se stabilește dreptul de a beneficia de ajutorul social pentru perioada rece a anului.

Pentru plățile ajutorului social au fost prevăzute 448 milioane de lei, iar pentru acordarea ajutorului pentru perioada rece a anului - 136 mil. lei.

Traseul rutei de microbuz nr. 110 se modifică substanțial

Traseul rutei de microbuz nr. 110 se propune a fi modificat începînd cu 1 martie. Regia Transport Electric va suplimenta numărul de troleibuze pe această rută cu 6 unități, astfel că ele vor circula la un interval de două minute și jumătate.

Potrivit șefului Direcției Transport Public și Căii de Comunicație, Adrian Boldurescu, modificarea rutei de microbuz nr. 110 este propusă, întrucît, actualmente, coincide cu cea a rutei de troleibuz nr. 10 în proporție de 97%. Modificările au loc pentru a reduce ambuteiajele.

Începînd cu stația terminus, de pe strada Studenților, microbuzele nr. 110 vor circula spre Poșta Veche, apoi spre sectorul Botanica, către strada Varnaia. Acestea sînt, deocamdată, propuneri, a precizat Adrian Boldurescu.

Mihai Reus, administratorul rutei nr. 110, a spus că a convenit cu direcția că va pregăti propuneri în acest sens. „Noi lucrăm în interesul călătorului, iar călătorul trebuie să fie înțeles dacă solicită să schimbăm acest traseu. Trebuie îndeplinită legea concurenței, iar călătorul trebuie să aibă transport de alternativă”, a mai spus Mihai Reus.

Administratorul rutei spune că a investit în fiecare unitate de transport între 20 și 45 de mii de euro. Pe ruta 110 activează 44 de microbuze.

Baze de date electronice pentru transplanturi

Baza de date electronică permite identificarea rapidă a organelor compatibile pentru efectuarea transplanturilor.

Noua platformă electronică sincronizează listele de așteptare pentru organe, ceea ce permite căutarea personalizată a transplanturilor posibile, într-un timp foarte scurt.

Agenția de Transplant și Ministerul Sănătății au lansat o platformă electronică destinată bolnavilor care au nevoie de un organ. În această bază de date sînt introduse coordonatele medicale ale beneficiarului, iar atunci cînd apare cîte un donator, gradul de compatibilitate pentru transplant e stabilit rapid, prin calculator.

Potrivit ministrului Sănătății Andrei Usatîi, platforma sincronizează listele de așteptare pentru organe, ceea ce permite căutarea personalizată a grefelor posibile, în cel mai scurt timp.

Implementarea acestei baze de date a costat 860 000 de lei. O treime din sumă a fost subvenționată de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, iar restul a fost alocat din bugetul ministerului.

Amnesty International Moldova dă un semnal de alarmă. Deținuții mor în penitenciare

Condițiile inumane de detenție în penitenciarele din Moldova distrug vieți omenești. Cel puțin asta susțin avocații Amnesty International Moldova (AIM) care au semnalat două cazuri de încălcare flagrantă a drepturilor deținuților.

Primul caz este al unui deținut preventiv din Penitenciarul nr. 13, care timp de ani de zile, fiind bolnav de maladii cronice, este ținut în condiții inumane și degradante, și în repetate rînduri, plasat în carcerul penitenciarului, care nu corespunde niciunui standard UE. „Cauza la care ne referim a fost deja comunicată Guvernului de către CEDO, iar Procuratura a luat act de acest caz și s-a autoseizată. Totuși, pe marginea acestei cauze, nu au fost investigate prompt și eficient toate plîngerile victimei și nu a fost sesizat organul specializat în examinarea cauzelor de tortură și rele tratamente”, a menționat avocata Natalia Moloșag.

Potrivit aceleiași surse, o altă încălcare gravă a drepturilor omului, a fost comunicată avocaterilor de către rudele unui deținut din Penitenciarul nr. 13. Această persoană, fiind în stare extrem de gravă, a fost deținută în penitenciar în perioada 23.07.2012 - 12.12.2012.

Neacordîndu-i-se asistență medicală adecvată, acesta a decedat.

„Viața și demnitatea deținuților este pusă în pericol de condițiile neadecvate de escortare și dețineră a inculpaților în comisariate de sector, instanțele de jude-

„Pînă în prezent, avem circa 14 cazuri, în care Moldova a fost condamnată pentru condiții proaste de detenție. Și aici mă refer, în special, la Penitenciarul nr.13 din municipiul Chișinău, pentru condițiile inumane și degradante în care se află deținuții și pentru care Guvernul Republicii Moldova a fost obligat să plătească mai mult de 180 de mii de euro”, a menționat avocata Veronica Mihailov.

Totodată, un raport al „Promo-LEX” privind situația din penitenciare, denotă că celulele sînt supraaglomerate, nu au ventilație și lumină naturală. În camerele îmbibate cu fum de țigară este frig și umezeală, iar acest lucru sporește riscul de apariție a multor boli.

Asta, deoarece deținuții au acces redus la servicii medicale, iar alimentele sînt preparate în condiții neadecvate. Și „Promo-LEX” constată că cel mai prost stau lucrurile în Penitenciarul nr.13 din Chișinău. Recent, Departamentul Instituției Penitenciare a decis lichidarea acestuia și construcția unei alte case de arest cu finanțare străină. Instituția, cu o capacitate de peste o mie de celule, va avea statut de izolator de urmărire penală. În prezent, în penitenciarele din Moldova sînt deținute peste 6000 de persoane.

cată, condiții care în mod direct afectează grav starea fizică și psihică a acestora, de lipsa unor cadre medicale specializate, calificate, independente, de condițiile inumane în care au loc întrevederile și consultațiile deținuților cu avocații”, a menționat N. Moloșag.

Potrivit Amnesty International Moldova, cele mai multe condamnări ale Moldovei la CEDO țin de încălcarea art.3 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului care se referă la interzicerea torturii.

Cazurile de violență asupra copiilor, monitorizate de Ministerul Educației

Ministerul Educației pune în aplicare Procedura de identificare și referire de către angajații instituțiilor preuniversitare a cazurilor de abuz asupra copiilor. Decizia a fost luată după ce în cadrul Monitorizării de către angajații ministerului a cazurilor de violență față de copii în instituțiile de învățămînt a demonstrat că directorii instituțiilor educaționale nu raportează cazurile de abuz față de copil, profesioniștii din sistem nu sînt pregătiți să identifice și să raporteze cazurile de abuz, inclusiv să ofere protecția și asistența necesară copilului abuzat.

Potrivit unui comunicat al Ministerului Educației, angajații instituțiilor de învățămînt sînt obligați să comunice imediat serviciilor sociale, autorităților tutelare, organelor de ordine publică, inspecției muncii, cazurile suspecte sau confirmate de pericol iminent pentru copil. Totodată, instituția de învățămînt se face responsabilă pentru prevenirea și soluționarea, cu eforturile profesioniștilor din instituție și a serviciilor din comunitate, a cazurilor de îmbrînciri, neglijare, abuz psihologic depistate.

În același context, directorii instituțiilor de învățămînt preuniversitar trebuie să desemneze prin ordin coordonatorul acțiunilor de prevenire, să raporteze trimestrial direcțiilor raionale/municipale de învățămînt, tineret și sport și Ministerului Educației situația privind cazurile de violență.

În baza ordinului au fost aprobate instrumentele necesare pentru monitorizarea, documentarea și evidența situației: Fișa de sesizare a cazului, Registrul și Raportul de evidență a sesizărilor în cazurile de abuz și neglijare a copiilor.

Ministerul Educației își propune, ca în perioada următoare, să instruiască specialiștii responsabili de prevenirea violenței din cadrul direcțiilor raionale de învățămînt, să ofere asistență metodologică acestora în instruirea coordonatorilor din instituții, să elaboreze suport didactic pentru educatori, diriginți, psihologi școlari, profesori.

Sondaj IMAS: 84% dintre moldoveni cred că țara merge într-o direcție greșită, din cauza scandalurilor politice

Majoritatea moldovenilor cred că țara merge într-o direcție greșită, din cauza scandalurilor politice din ultima perioadă, iar încrederea oamenilor în instituțiile statului este serios zdruncinată. O arată un sondaj de opinie, realizat de IMAS, la comanda unui post de televiziune autohton.

84 la sută dintre cei intervievați

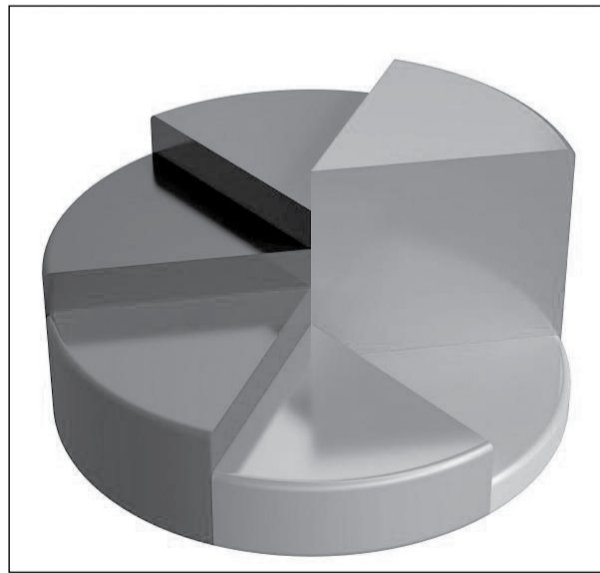
armata, urmată de primărie.

Surprinzător este faptul că, în ciuda discuțiilor pe marginea situației Băncii de Economii, 34 la sută dintre cei intervievați au declarat că au multă și foarte multă încredere în această instituție bancară, care este urmată de poliție.

Locurile 7 și 8 sînt disputate de Centrul Național Anticorupție și

Procuratură, cu 26 și, respectiv, 25 la sută. Urmează, în ordine, pe ultimele locuri, Președinția, partidele politice, justiția, Guvernul și Parlamentul.

În privința dosarelor de urmărire penală, deschise pe numele unor miniștri și înalți funcționari de stat, 48 la sută dintre cei intervievați consideră că au la bază în-

sînt de părere că, în țara noastră, lucrurile merg într-o direcție greșită. Doar 11 la sută dintre participanții la sondaj consideră că Moldova este pe calea cea bună.

Și încrederea în instituțiile statului este serios afectată. Potrivit rezultatelor cercetării, 78 la sută dintre moldoveni au încredere în biserică. 68 la sută dintre cei intervievați au declarat că au multă și foarte multă încredere în mass-media. Pe locul trei în top se află

călcări ale legii de către cei vizati, în timp ce 44 la sută dintre participanți consideră că sînt rezultatul unor răfueli politice între partidele sau liderii din AIE.

Sondajul a fost realizat de IMAS, la comanda unui post TV, în intervalul 22-24 februarie. Cercetarea a fost realizată pe un eșantion de 756 de persoane, cu vîrsta de peste 18 ani, prin metoda interviului telefonic, și are o marjă de eroare de plus-minus 3,6 la sută.

Ombudsmanul Anatolie Munteanu s-a întâlnit cu reprezentanții Fundației germane pentru Cooperare Juridică Internațională

Posibilitatea realizării unei cooperări în domeniul combaterii discriminării și protecției datelor cu caracter personal – asupra acestui subiect s-au axat discuțiile ce au avut loc, recent, între Anatolie Munteanu, directorul Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova (CpDOM), Dirk Mirow, directorul Fundației germane pentru Cooperare Juridică Internațională (IRZ), și Stefan Hulshorster, vicedirectorul IRZ, potrivit unui comunicat al CpDOM.

În aria acestor preocupări, IRZ a lansat un proiect ce presupune colaborare trilaterală, pe acest segment, cu antrenarea instituției ombudsmanului din Ucraina, în frunte cu Valeria Lutkovskaia, cu care CpDOM a semnat în octombrie anul trecut un acord de cooperare.

Astfel, reprezentanții Fundației germane au subliniat că, urmare a

vizitelor de documentare la Kiev și Chișinău, IRZ va stabili prioritățile și posibilitățile de finanțare, după care va prezenta CpDOM și împuternicitului pentru drepturile omului din Ucraina propuneri privind acțiuni concrete de colaborare.

La rândul său, directorul CpDOM, Anatolie Munteanu, a salutat inițiativa IRZ, anunțând disponibilitatea Instituției Naționale pentru Drepturile Omului de a se alătura la acest proiect. Avocatul parlamentar a mai relevat că domeniile de colaborare propuse sînt actuale pentru Republica Moldova. Asta chiar dacă în anul trecut Parlamentul moldovean a adoptat Legea cu privire la asigurarea egalității, iar din 2008, în țara noastră funcționează Centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Totodată, Anatolie Munteanu

a înaintat propunerea antrenării reprezentanților acestui centru în realizarea activităților din cadrul proiectului inițiat de IRZ. De asemenea, directorul CpDOM a menționat că printre domeniile prioritare de colaborare cu împuternicitul Radei Supreme pentru drepturile omului, Valeria Lutkovskaia, sînt protecția ecologică a râului Nistru, protecția și promovarea drepturilor copiilor și a persoanelor cu dizabilități. Avocatul parlamentar a mai relevat că domeniile vizate ar putea prezenta interes și pentru partenerii de dialog ai CpDOM din stînga Nistrului. Dirk Mirow și Stefan Hulshorster au salutat propunerile lui Anatolie Munteanu, apreciind că abordarea în asemenea cadru a problemelor enunțate ar putea fi una eficientă și cu impact pozitiv.

Cor. DREPTUL

Ambasadorul SUA, îngrijorat că nu avem încă un Consiliu nediscriminare

William Moser, ambasadorul Statelor Unite ale Americii în Moldova, s-a arătat îngrijorat că procesul de constituire a Consiliului nediscriminare este tergiversat.

În acest context, el a relevat că „pînă la moment, acest consiliu încă nu a fost creat. Odată ce acesta va fi funcțional, va putea să ia poziții decisive pentru a proteja drepturile tuturor grupurilor minoritare”, a de-

clarat oricare cetățean american care va veni în Republica Moldova, indiferent dacă este de culoare, asiatic, de altă etnie sau altă orientare, să fie tratat în mod egal ca oricare cetățean moldovean.

Amintim că cinci din opt candidați au fost preselecți pentru funcția de membru în Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Următoarea etapă de interviuri a fost planificată de către Comisia parlamentară specială, a fi desfășurată în viitorul apropiat.

De menționat că Nicolae Rădiță, Doina Ioana Străisteanu, Sergiu Ostaf, Veronica Mihailov-Moraru și Oxana Gumennaya, candidații care vor concura pentru funcția de membru în Consiliul anti-discriminare, au șanse să fie numiți

de Parlament, doar dacă vor trece cu brio următoarea etapă a interviului.

Potrivit președintei Comisiei parlamentare, Stella Jantuan, ceilalți trei candidați nu au demonstrat experiența necesară de cinci ani în domeniul drepturilor omului. Pe lângă avizele pozitive recepționate de comisie, au fost înaintate și plîngerii din partea Asociației Creștine „Pro Familia”.

Amintim că mai multe asociații creștine s-au opus votării în Parlament a Legii cu privire la asigurarea egalității. Cadrul legislativ era o condiție pentru țara noastră impusă de Uniunea Europeană pentru a obține un regim liberalizat de vize.

Cor. DREPTUL

Catedra Drept Internațional și Drept al Relațiilor Economice Externe din cadrul Facultății de Drept a USM a marcat recent 20 de ani de activitate

Catedra Drept Internațional și Drept al Relațiilor Economice Externe a Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova a marcat, recent, 20 de ani de activitate prodigioasă în domeniul didactic și științific. Cu acest prilej, a fost organizată o ședință festivă.

Astfel, invitații, printre care: primii șefi de Catedră, profesorul universitar, Victor Volcinschi, profesorul Nicolae Osmochescu, vicepreședintele Parlamentului Republicii Moldova, Liliana Palihovici, președintele Curții Supreme de Justiție, doctor în drept, Mihai Poalelungi, prorectorul Universității de Stat din Moldova, doctor în drept, conferențiar universitar, Nicolae Sadovei, decanul Facultății de Drept a USM, doctor în drept, conferențiar universitar, Sergiu Băieșu, colegi de la alte catedre ale Facultății de Drept, reprezentanții altor instituții de învățămînt superior din Republica Moldova, au apreciat înalt activitatea Catedrei Drept Internațional și Drept al Relațiilor Economice Externe, subliniind rolul său de promotor al valorilor democratice esențiale pentru un stat de drept, contribuția la dezvoltarea relațiilor de drept internațional ale Republicii Moldova la evoluția comerțului exterior, precum și la formarea unei noi generații de juriști și de cadre didactice înalt calificate.

Catedra Drept Internațional și Drept al Relațiilor Economice Externe se bucură de succese remarcabile, dispunînd de un corp didactic format din 25 de titulari, dintre care 4 doctori habilitați, profesori, 9 doctori în drept, conferențieri universitari, majoritatea

dintre ei au urmat studii și stagii de perfecționare în universitățile occidentale. Această Catedră a fost calificată de către decanul Facultății de Drept, Sergiu Băieșu, ca fiind drept una dintre cele mai progresiste. În context, domnia sa a evocat numeroasele programe la care a participat Catedra și membrii săi, proiectele complexe implementate de aceasta, printre care Filiera Francofonă, Masterul „Dreptul și gestiunea viței de vie și a vinului”, programul OSI Academic Fellowship Project, aflat actualmente în derulare etc.

deea noului program de master a fost salutat de președintele CSJ, Mihai Poalelungi, fost judecător al Curții Europene a Drepturilor Omului, care a opinat că acest proiect va avea un impact asupra descreșterii numărului de plîngerii adresate la CEDO, precum și la sporirea protecției drepturilor omului în Republica Moldova. Noul program de master va fi accesibil nu doar juriștilor, dar și absolvenților de profil socio-umanist, și va începe în toamna anului 2013. Printre obiectivele imediate se numără formarea competențelor în domeniul protecției drepturilor omului, crearea unui nucleu de cercetare în domeniul drepturilor omului, și obiectivul pe termen lung vizează contribuția la îmbunătățirea protecției drepturilor omului în Republica Moldova prin formarea specialiștilor în domeniu.

O bibliotecă specializată în drepturile omului va fi creată în cadrul bibliotecii Facultății de Drept, cu suportul Programului OSI AFP, vor fi implementate metode interactive de predare și evaluare, cursurile fiind adaptate atât pentru predare în limba română, cît și în limba engleză, conferind noului program de master o dimensiune internațională.

Prof. dr. hab. Violeta Cojocaru, șefa Catedrei Drept Internațional și Drept al Relațiilor Economice Externe și-a exprimat încrederea în succesele viitoare ale Catedrei, unitate indispensabilă a unei Facultăți de Drept moderne, și a felicitat întregul colectiv profesoral, cel actual, dar și foștii colaboratori, cu ocazia acestei aniversări, urîndu-le realizări frumoase în promovarea științei și disciplinelor de drept internațional în Republica Moldova și peste hotarele ei.

Republica Moldova a participat la cel de-al 16-lea Congres European al Poliției

Cel de-al 16-lea Congres European al Poliției (European Police Congress) – cea mai importantă întrunire privind securitatea internă din Europa, și-a desfășurat, recent, lucrările la Berlin, Republica Federală Germania. La eveniment au fost prezenți înalți oficiali din domeniul afacerilor interne, precum și reprezentanți ai structurilor internaționale din domeniul polițienesc.

„Siguranță și securitate în spațiul cibernetic” – acesta este genericul congresului la care a participat și o delegație a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, condusă de Ion Bodrug, viceministru al MAI.

Potrivit Direcției Informare și Relații cu Publicul a MAI, delegația din țara noastră, pe lângă faptul că a participat la lucrările Congresului, a folosit această oportunitate pentru a avea un șir de întrevederi cu omologii din Europa, la care au fost discutate subiecte de interes comun în vederea impulsivării cooperării polițienești.

De precizat că, întrunirea a fost organizată de Ministerul Federal de Interne al Germaniei, Oficiul Federal al Poliției Criminale (BKA) și Poliția Federală Germană. Totodată, în cadrul ei, a fost desfășurată o expoziție specializată a companiilor cu renume mondial, producătoare de echipament pentru poliție.

L.D.

Diaspora va avea mai mult acces la posturile TV autohtone

Pe parcursul săptămânii trecute au fost expediate scrisori de intenție către autoritățile în domeniul audiovizualului din 13 state cu o prezență mare a diasporei din R. Moldova. Menirea de bază a corespondenței inițiate de Consiliul Coordonator al Audiovizualului este de a lansa negocierile privind asigurarea recepționării serviciilor de programe audiovizuale autohtone de către membrii diasporei moldovenești, potrivit unui comunicat de presă al Biroului pentru Relații cu Diaspora.

Astfel, a fost pornit procesul de implementare a deciziei, din 15 februarie, a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, care vizează țările cu cel mai mare număr de moldoveni și anume: Italia, Franța, Grecia, Cipru, Spania, Portugalia, Turcia, Israel, Rusia, Ucraina, Germania, Marea Britanie, Statele Unite ale Americii și Canada. Această inițiativă este implementată în strânsă colaborare cu Biroul pentru Relații cu Diaspora (BRD), fiind orientată spre asigurarea multiplelor punți de legătură între Republica Moldova și membrii diasporei.

Decizia va permite crearea unui

mediu propice pentru stabilirea relațiilor bilaterale și promovarea unei comunicări continue cu autoritățile din domeniul audiovizualului din cele mai populare destinații pentru emigranții moldoveni. Prin urmare, se va asigura accesul mai facil, rapid și comod al diasporei moldovenești la sursele de

informații în masă, la produsele televizate autohtone difuzate în spațiul internațional. Acest proiect prevede includerea posturilor TV autohtone în țările-gazdă, reprezentând un instrument în plus de informare despre aspectele sociale, economice, culturale și politice din patrie.

În paralel, instituția publică a au-

diovizualului, în cadrul procesului său de reformare, explorează mai multe oportunități de valorificare a dialogului cu diaspora. În planul de activități pentru anul 2013, în conceptul general de dezvoltare a TRM a fost aprobată includerea și valorificarea Internet-ului ca platformă de difuzare a programelor TV Moldova Internațional. De asemenea, ținând cont de interesele publicului aflat peste hotarele țării, Departamentul TVMI va continua realizarea, într-o formulă renovată, a emisiunilor: „Moldovenii de pretutindeni”, „Vectorul European”, „Descoperă Moldova”, realizând și un proiect special „Un mărtisor pentru cei dragi”.

Decizia prevede și crearea unui grup de lucru din care vor face parte membrii CCA, Nicolae Damaschin, Cristina Mițu, și Secția relații externe care va studia și implementa soluții pentru informarea diasporei. Victor Lutenco, șeful Biroului pentru Relații cu Diaspora din cadrul Cancelariei de Stat va avea rolul de observator în acest grup și mizează pe faptul că aceste schimbări în domeniul audiovizualului vor facilita accesul la un număr cât mai reprezentativ de emigranți.

Experți: În Moldova se limitează drepturile persoanelor cu dizabilități prin tutelarea lor

Legislația în domeniul protejării persoanelor cu dizabilități fizice și mintale trebuie modificată. În special se cer modificări în ceea ce privește instituirea tutelei asupra persoanelor cu dizabilități pentru ca aceasta să nu le limiteze drepturile. De această părere este Centrul de Asistență Juridică pentru Persoane cu Dizabilități (CAJPD) care a realizat studiul de analiză a legislației naționale „Dreptul la capacitate juridică al persoanelor cu dizabilități”.

Directorul executiv al CAJPD, Vitalie Meșter, a declarat în cadrul unei mese rotunde, că potrivit rezultatelor cercetării, este necesară reformarea legislației în domeniu și aceasta trebuie să prevadă necesitatea evaluării capacităților funcționale ale unei persoane. „De asemenea, trebuie prevăzute domeniile în care o persoană cu dizabilități are nevoie de asistență. La fel, noua legislație ar trebui să conțină o varietate de mecanisme care să permită furnizarea de sprijin necesar pentru exercitarea capacității juridice”, a specificat directorul CAJPD.

Vitalie Meșter a mai spus că experții care au realizat studiul atrag atenția asupra necesității modificărilor legislative, astfel încât stabilirea tutelei unei persoane să nu fie însoțită automat de limitarea drepturilor precum cel de a vota, de a-și alege singur domiciliul, de a se căsători sau de a se adresa în judecată.

Natalia Ciobanu, președintele Asociației „Dor”, a declarat că părinții se confruntă cu multe probleme atunci când trebuie să instituie tutelă asupra copiilor lor cu dizabilități care au depășit vârsta majoratului. Astfel, spune ea, un părinte trebuie

să cheltuiască peste o mie de lei pentru obținerea documentelor și adresarea în judecată ca să primească dreptul de a fi tutorele propriului copil. Dacă unii nu au bani și nu instituie tutelă, mai apoi au probleme privind ridicarea pensiei de invaliditate a copilului.

Natalia Ciobanu a mai spus că o persoană care dorește să devină tutore trebuie să nu aibă probleme de sănătate, din această cauză, părinții deseori renunță la gradul de invaliditate, deși au deficiențe, ca să poată deveni tutorele copilului. Femeia solicită ca legislația să fie îmbunătățită, să dispară birocrația, iar persoanele cu dizabilități să fie protejate în special în cazurile când părinții decedază și se găsesc alți oameni care doresc să profite de ei și îi alungă din propriile case.

Experții prezenți la masa rotundă au remarcat că tutela deseori substituie dreptul persoanelor cu dizabilități de a face singură alegeri. În practică, tutorele ajunge să trăiască viața celui tutelat, îi administrează sursele financiare, decide dacă are nevoie de intervenții medicale, îi interzice să aibă viață intimă etc.

Republica Moldova urmează să-și ajusteze pînă în luna iulie curent legislația la prevederile Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată în 2010. Articolul 12 al Convenției prevede dreptul persoanelor cu dizabilități de a beneficia de aceeași capacitate juridică în egală măsură cu alte persoane, în toate aspectele vieții. Experții susțin că Moldova trebuie să urgenteze modificarea legislației naționale pentru a evita posibilele condamnări la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului.

La Chișinău a avut loc Forumul Internațional al Tehnologiilor în domeniul securității

Recent, la Chișinău, pe parcursul a două zile, a avut loc în domeniul securității: „International Forum of Security Technologies 2013” (IFST-2013).

Potrivit Direcției Informare și Relații cu Publicul a MAI, evenimentul a fost organizat de Asociația Patronală a Societăților Particulare de Detectivi și de Pază din Republica Moldova în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Grupul de Companii „ALLAS”.

La deschiderea oficială a acestui forum internațional a participat Dorin Recean, ministrul Afacerilor Interne, șefi de subdiviziuni ale MAI, Igor Bobrov, directorul general al Grupului de companii „ALLAS”, reprezentanți ai societăților particulare de detectivi, precum și manageri ai companiilor străine, producătoare de mijloace tehnice ce garantează asigurarea securității, protecția informației etc.

În alocuțiunea sa, ministrul Dorin Recean, a precizat că securitatea cetățenilor necesită un management permanent al riscurilor, vulnerabilităților și amenințărilor, precum și proiecte de dezvoltare și protecție a infrastructurii necesare pentru funcționarea în siguranță și la un nivel bine definit de cerințele societății, iar evenimentul în cauză vine să sporească încrederea cetățenilor în asigurarea securității lor.

În același timp, în cadrul forumului, de către reprezentanții companiilor producătoare de echipament de profil, au fost organizate seminare, prezentări, cursuri de studii în domeniul tehnologiilor moderne ale securității.

Precizăm că „IFST-2013” este cel mai mare eveniment specializat în domeniul tehnologiilor securității desfășurat în Republica Moldova. Conform estimărilor organizatorilor, companiile participante au realizat investiții în economia Republicii Moldova în valoare de cca 2 mil. euro, și anume în infrastructură, tehnologie și instruirea personalului. Pentru anul 2013 sînt planificate investiții de cca 3 mil. euro.

L.D.

Atenție! Gheața subțire de pe lacuri – un pericol sporit pentru viață

Odată cu creșterea temperaturii aerului, în perioada 20-28 februarie, în rîurile și lacurile de acumulare a fost prevăzută distrugerea treptată a formațiunilor de gheață.

Ministerul Afacerilor Interne solicită cetățenilor să respecte măsurile de siguranță și vine cu următoarele recomandări:

- Pentru a nu vă expune riscului de a cădea sub gheață, e nevoie să fie evitate plimbările pe gheață, mai ales în grup;
- Dacă sînt observate crăpături, păstrați calmul fără a risca mersul în continuare și cereți ajutorul;
- Este importantă monitorizarea copiilor, pentru a nu se aventura să se joace pe gheața bazinelor acvatice;

- Pentru aflarea fără risc pe gheață, grosimea ei trebuie să fie de minim 7 cm;

- Atenționăm părinții care au copii minori, precum și amatorii pescuitului de iarnă să fie deosebit de prudenți.

Aceste măsuri de siguranță pot minimaliza producerea situațiilor excepționale, cu urmări fatale.

În caz de situații de urgență, observate sau în care vă pomeniți, e important să fie apelat numărul de telefon 901.

REȚINEȚI:

- Dacă s-a rupt gheața și v-ați prăbușit în apă, chemați imediat în ajutor și străduiți-vă să vă păstrați calmul;
- Nu vă bălăciți, încercați să urcați cu pieptul pe marginea gheții, cu mâinile aruncate înainte;
- Străduiți-vă să vă ridicați de sine stătător pe gheață, iar mai apoi, mișcați-vă tîrîș spre mal;
- Cei care acordă ajutor accidentatului trebuie să fie foarte atenți pentru a nu cădea înșiși în primejdie.

Diracția Informare și Relații Publice, MAI

Dezvoltarea orașelor din Republica Moldova stagnează. Ce e de făcut?

Dezvoltarea orașelor din Republica Moldova stagnează, iar multe din localitățile urbane se află în pericol de dezurbanizare. Ce este de făcut? Asupra acestor probleme, Grupul de lucru Dezvoltare Regională al Convenției Naționale pentru Integrarea Europeană s-a întrunit, recent, pentru a discuta și pentru a analiza politicile publice de dezvoltare urbană. În cadrul mesei rotunde au participat funcționari ai administrației publice centrale, experți independenți, reprezentanți ai mediului de afaceri, precum și membri din cadrul firmelor din Transnistria, conduși de Alexandru Ciurac, expert la Societatea pe Acțiuni „Aral”.

În context, Veaceslav Guțuțu, viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a afirmat că „după declararea independenței, odată cu falimentul sau reorganizarea întreprinderilor mari, orașele au rămas fără o structură de suport, ceea ce a dus la o stagnare”.

Totodată, în Republica Moldova putem vorbi despre două urbe mari – Chișinău și Bălți. Însă, în comparație cu Iași, Constanța, Odesa, dezvoltarea acestor orașe este în

mare întârziere. Doar 41,6% din populația țării locuiește în orașe, ceea ce reprezintă un nivel alarmant de dezurbanizare. O altă problemă ține de o excesivă concentrare economică în Chișinău și Bălți, în detrimentul orașelor mici și medii. În majoritatea acestor orașe mici și medii se atestă subdezvoltare și migrație masivă.

Ținând cont de situația în cauză, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a purces în 2012 la elaborarea unui Plan național de dezvoltare urbană, prin studierea experienței altor state, precum Letonia, Estonia, Slovenia, România etc. La momentul actual, documentul este înaintat la Cancelaria de Stat și urmează să treacă prin procedurile de aprobare politică, proces care ar putea să fie destul de anevoios.

În urma analizelor efectuate, reprezentanții Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor au identificat șase orașe (cîte două din fiecare regiune de dezvoltare), care ar putea să servească în continuare drept motoare de dezvoltare economică. Printre acestea se numără: Cahul, Comrat, Soroca, Ungheni, Orhei și Edineț. Aceste orașe

au fost considerate drept cele mai promițătoare, reieșind dintr-o evaluare complexă efectuată în baza a 7 indicatori. În continuare, finanțarea dezvoltării regionale va fi operată, în funcție de această prioritarizare, în care cele șase orașe vor fi avantajate în ra-

port cu alte localități. Cu toată că raza de influență a acestora este mai mică decât cea a Chișinăului sau Bălțiului, oricum acestea vor avea misiunea de a servi drept poli de creștere, stimulând activitatea economică în localitățile din împrejurimi. Pentru a putea dezvolta aceste localități, este nevoie de o cooperare între Ministerul Dezvoltării

Regionale și Construcțiilor, agențiile de dezvoltare și autoritățile publice locale.

În același timp, participanții la discuție, cu precădere reprezentanți ai societății civile și ai administrației publice locale, au evidențiat problemele acestei propuneri

de dezvoltare urbană, promovată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și cea de dezvoltare rurală, agreată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. În al treilea rând, unii experți au sugerat extinderea listei orașelor până la 9, luînd în calcul centrele județene anterioare.

Grupul de lucru Dezvoltare Regională al Convenției Naționale pentru Integrarea Europeană vine și cu un șir de recomandări privind ameliorarea situației în ceea ce privește problema abordată, care au fost susținute de toți cei 25 de participanți. Acestea vizează:

- Modificarea Legii 438/XVI din 28.12.2006 privind dezvoltarea regională;
- Elaborarea unei HG pentru nominalizarea centrelor urbane respective ca poli de creștere economică;
- Aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2013-2015, în care este specificat Obiectivul 2 dedicat dezvoltării policentrice a orașelor. Adoptarea actelor normative subsecvente;
- Elaborarea și aprobarea Programului național de dezvoltare urbană;
- Stabilirea unor partene-

riate viabile între localitățile care intră în raza de influență a orașelor poli de creștere economică.

Amintim că, pe lângă Grupul de lucru Dezvoltare Regională, Convenția Națională pentru Integrarea Europeană mai include altele trei: vize, frontiere și Transnistria; agricultură, comerț, servicii, concurență. Mecanismul de adoptare a deciziilor este similar și și-a demonstrat deja eficiența în Republica Slovacă, Serbia și Macedonia. Paralel, un asemenea proiect este desfășurat și în Ucraina.

De precizat că proiectul „Convenția Națională pentru Integrarea Europeană” este implementat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”, Asociația pentru Politică Externă și Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, cu susținerea financiară a Ministerului Afacerilor Externe al Slovaciei. Scopul inițiativei este de a stimula dezbateri ample și de a formula recomandări pentru structurile guvernamentale, cu participarea societății civile, în vederea adoptării și implementării acțiunilor comunitare în Republica Moldova.

L.D.

„Guvernanța corporativă în băncile din Republica Moldova sub impactul reglementărilor Comitetului de la Basel”

O nouă ediție a Buletinului de Politică Externă, semnată de Angela Secieru, cu genericul „Guvernanța corporativă în băncile din Republica Moldova sub impactul reglementărilor Comitetului de la Basel”, a fost prezentată, recent, în cadrul Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”.

Autoarea consideră că recente evenimente nefaste din sectorul bancar din Republica Moldova vizînd încercările de a modifica structura acționariatului unor bănci, inclusiv prin preluări ostile, în cazul BC „Universalbank” SA, BC „Victoriabank” SA, BC „Moldova-Agroindbank” SA, BC „Banca de Economii” SA, pot fi explicate parțial prin mecanismele imperfecte de guvernanță corporativă din băncile din Republica Moldova.

„În multe cazuri, consiliul băncii este mai mult o structură formală, nefuncțională, iar mecanismele de guvernanță corporativă nu numai că nu există, dar nici nu sînt bine înțelese în băncile din Republica Moldova. În acest context, se impune dezvoltarea de către BNM a unei concepții consistente privind guvernanța corporativă în băncile din Republica Moldova în conformitate cu recomandările Comitetului de la Basel pentru supraveghere bancară de (CBSB)”, recomandă experta.

Organismele supreme de supraveghere bancară în economiile în dezvoltare, fiind aici și cazul economiei Republicii Moldova, nu dispun, de obicei, de independență politică, acest neajuns ducînd la subminarea capacității lor de a constrînge băncile

să respecte cerințele și de a impune sancțiuni adecvate, se mai arată în lucrare.

Republica Moldova, deși nu este membră a CBSB, participă la activitățile grupurilor de lucru ale acestuia și prin autoritatea supremă națională de supraveghere bancară, BNM, promovează principiile CBSB în legislația și practica bancară din țară. În prezent, BNM este la etapa implementării prevederilor acordului Basel I și inițierii implementării acordului Basel II.

Conform statutului său, CBSB reprezintă autorul și promotorul primar al standardelor globale în domeniul reglementării băncilor, asigurînd un forum pentru cooperare în materie de supraveghere bancară. Misiunea Comitetului de la Basel constă în fortificarea reglementării, supravegherii și practicilor băncilor din întreaga lume în scopul consolidării stabilității financiare.

Amintim că Buletinul de Politică Externă reprezintă o serie de analize, scrise de experți locali și străini, dedicate celor mai importante subiecte de politică externă, dezvoltărilor majore din Marea Neagră, cooperării cu organizațiile internaționale și activităților de menținere a păcii din regiune. Buletinul este distribuit în format electronic oficialilor europeni, fiind destinat în primul rînd publicului extern. Asta pentru a oferi informații obiective despre progresele Republicii Moldova în eforturile sale de apropiere de Uniunea Europeană. Publicația apare cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova.

Cor. DREPTUL

Octavian Țăcu, noul ministru al Tineretului și Sportului

Boxerul Octavian Țăcu a fost desemnat oficial în funcția de ministru al Tineretului și Sportului. Potrivit serviciului de presă al Guvernului, premierul Vlad Filat a propus președintelui țării, Nicolae Timofti, numirea lui Țăcu în această funcție.

Octavian Țăcu a fost propus de către Partidul Liberal, căruia, conform acordului Alianței de guvernare iar reveni șefia acestui minister.

Anterior, liderul PL, Mihai Ghimpu, a spus că dacă premierul nu va accepta această candidatură, va merge personal la Guvern, asta pentru că

premierul declarase că va accepta în funcție doar persoane profesionale.

Octavian Țăcu s-a născut pe 21 august, 1972, în satul Costuleni, raionul Ungheni.

Din septembrie 2005 și pînă în prezent, este șeful Catedrei Relații Internaționale și Politologie, Facultatea Istorie și Relații Internaționale,

Universitatea Liberă Internațională din Moldova, iar din 2001 pînă în prezent - conferențiar universitar la Masteratul de Studii Sud-Est Europene a Catedrei UNESCO, Facultatea de Istorie și Psihologie, Universitatea de Stat din Moldova.

La Chișinău s-a deschis un centru regional pentru persoanele infectate cu HIV

Un centru regional pentru persoanele infectate cu virusul HIV s-a deschis la Chișinău miercuri, 27 februarie. Centrul funcționează zilnic și oferă consultații, recomandări și asistență psihologică celor infectați cu HIV.

Șefa Direcției municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului, Svetlana Chifa, a declarat că centrul este amplasat într-o aripă a Spitalului nr. 1 din Capitală, unde s-a efectuat reparație și s-a procurat echipamentul necesar.

Proiectul este finanțat de Fondul Global de Combatere a SIDA, Malariai și Tuberculozei și de Fundația Soros. Specialiștii care oferă asistență au fost selectați în urma unui concurs. În cadrul centrului activează și voluntari, care au fost instruiți anterior.

În Republica Moldova sînt deschise 3 centre regionale de acest fel – în Bălți, Tiraspol și Comrat.

● La solicitarea cititorilor

MODEL DE CONTRACT DE VÎNZARE-CUMPĂRARE nr. _____ / _____

Încheiat între: S.C. XXXXX, cu sediul în.....
str., nr..... tel./fax
CF.....RC.....cont
nr.....deschis la Banca, denumi-
tă în prezentul contract VÎNZĂTOR și S.C. xxxx cu sediul
în str., nr. tel./
fax CF
RC cont nr. deschis la Banca
....., denumită în prezentul contract CUMPĂRĂ-
TOR.

1. OBIECTUL CONTRACTULUI

1.1. Obiectul contractului este vânzarea-cumpărarea de ...

1.2. Părțile contractante sînt de acord ca VÎNZĂTORUL să vîndă și CUMPĂRĂTORUL să cumpere produsele xxxxxxxxxxxx conform celor specificate în ANEXA nr.1, la prețurile, cantitățile, condițiile de livrare și de plata convenite prin prezentul contract.

1.3. Prețurile din ANEXA nr. 1 sînt exprimate în EURO, iar plata se face în lei la cursul de referință al BNM din data emiterii facturii. La aceste prețuri se aplică TVA.

Ordin de Plată vizat de bancă.

4.3. Toate plățile vor fi efectuate de CUMPĂRĂTOR în lei, la cursul zilei.

4.4. VÎNZĂTORUL și CUMPĂRĂTORUL sînt de acord cu facturarea separată a eventualelor diferențe de curs valutar în plus sau minus de la data emiterii facturii și pînă la data efectuării plății.

4.5. Dacă CUMPĂRĂTORUL renunță la contract din motive imputabile lui, atunci el va renunța la marfa care face obiectul prezentului contract și la suma achitată VÎNZĂTORULUI.

5. OBLIGAȚIILE VÎNZĂTORULUI

5.1. Să anunțe CUMPĂRĂTORUL cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de sosirea mărfii.

5.2. Să asigure CUMPĂRĂTORULUI livrarea mărfii conform specificației din ANEXA nr.1.

5.3. Să asigure la cererea CUMPĂRĂTORULUI transportul produselor, pentru suma de _____ EURO, fără TVA.

5.4. Să certifice și să asigure pentru produsele vîndute (CUMPĂRĂTORULUI) termenul de valabilitate de zile/luni de la data fabricării, dar nu mai mult de de la data livrării.

5.5. Să furnizeze CUMPĂRĂTORULUI următoarele documente de certificare a calității produselor livrate: Buletin de analiză/certificat de calitate și/sau specificația tehnică pentru produsul/produsele livrate (după caz).

6. OBLIGAȚIILE CUMPĂRĂTORULUI

6.1. Să achite VÎNZĂTORULUI contravaloarea mărfii în condițiile prevăzute la pct.4.

6.2. Să asigure depozitarea, manipularea produselor în condițiile prevăzute în specificația tehnică primită de la VÎNZĂTOR.

8. FORȚA MAJORĂ

8.1. Forța majoră exonerează de răspundere partea care o invocă în condițiile legii, cu cerința notificării scrise prealabil în termen de 7 zile de la apariția cazului de forță majoră.

9. LITIGII

9.1. Eventualele litigii în derularea prezentului contract vor fi rezolvate pe cale amiabilă.

În situația în care acest lucru nu este posibil, litigiul va fi supus arbitrajului Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova sau va fi soluționat potrivit normelor de drept comun.

10. DISPOZIȚII FINALE

10.1. Modificarea termenilor prezentului contract de către ambele părți este posibilă numai prin act adițional.

10.2. ANEXA nr.1 face parte din prezentul contract de vânzare-cumpărare.

10.3. Contractul poate fi reziliat numai cu acordul scris al ambelor părți.

10.4. Contractul intră în vigoare de la data semnării sale de către VÎNZĂTOR și CUMPĂRĂTOR.

10.5. Prezentul contract s-a încheiat azi _____, în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte contractantă, ambele cu valoare de original.

VÎNZĂTOR
S.C. _____
Director/Administrator _____
Semnătura : _____
Data semnării: _____

CUMPĂRĂTOR,
S.C. _____
Director/Administrator _____
Semnătura _____
Data semnării: _____

ANEXA NR.1 LA CONTRACTUL DE VÎNZARE-CUMPĂRARE NR. _____ / _____

- SPECIFICAȚIA CONTRACTULUI XXXXXXXXXXXX
- CANTITATEA _____ buc/kg.
- PREȚ UNITAR _____ EURO, fără TVA pentru _____.
- VALOAREA CONTRACTULUI _____ EURO, fără TVA.
- SPECIFICAȚIA TEHNICĂ DE PRODUS: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

VÎNZĂTOR
S.C. _____
Director _____
Data semnării: _____

CUMPĂRĂTOR,
S.C. _____
Director _____
Data semnării: _____

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Care sînt condițiile legale de alegere sau renunțare la numele soților?

Eleonora Balan,
mun. Chișinău

Algerea numelui de familie pentru soți este prevăzută de articolul 17 din Codul familiei, conform căruia, la încheierea căsătoriei, soții, la dorință, își aleg numele de familie al unuia dintre ei sau cel format prin conexarea numelor ambilor drept nume de familie comun ori fiecare dintre ei își păstrează numele de familie pe care l-a purtat pînă la căsătorie, ori conexează numele de familie al celui alt soț la numele de familie propriu. Conexarea numelor de familie nu se admite cînd cel puțin unul dintre ele este dublu. Schimbarea numelui de familie al unuia dintre soți nu implică schimbarea numelui de familie al celui alt soț. În momentul înregistrării divorțului, soții pot păstra numele de familie ales la încheierea căsătoriei sau pot reveni la numele de familie purtat pînă la încheierea acestei căsătorii.

Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cetelor: Zbanț Victor și Traistar Natalia, cu ultimul domiciliu: mun. Chișinău, str. Grenoble, nr. 159/2, apt. 21, pentru data de 15 martie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Istrati Igor către: Zbanț Victor, Zbanț Alexandr și Traistar Natalia privind determinarea cotelor-părți.

Judecător

Djeta Chistol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Aleinic Serghei, pentru data de 1 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Aleinic Irina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

A. Catană

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Galinurida”, pentru data de 15 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SC „Auromex Prim” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

S. Namașco

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Divimex Grup”, pentru data de 8 aprilie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2E-401/13, la acțiunea SC „Prolinecom” SRL privind încasarea prejudiciului.

Judecător

Galina Moscalciuc

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-ilor: Drăgănel Ion, Drăgănel Gabriela, mun. Chișinău, str. Albișoara, nr.68/3, apt. 30; Maruseac Nicu, mun. Chișinău, str. Independenței, nr. 14/2, apt. 23, pentru data de 15 martie 2013, ora 15.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 221, et. 2) în calitate de pîrîți la cererea lui Chicu Igor privind declararea nulității tranzacției de împăcare.

Prezența cu referință este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Aurica Us

ANUNȚ

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” anunță concursul pentru suplinirea funcțiilor de: conferențiar universitar – 1 loc profesor - 1 loc

Date de contact:

bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr.200
tel: (022)74-94-86, fax: (022) 35-84-27
uspeconstantinstere@yahoo.com

Cițaii în judecată

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Cronprint”, pentru data de 16 aprilie 2013, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea CRCT „Artico” privind încasarea datoriei.

Judecător V. Micu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Iasinski Valentina, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Romană, nr. 4/1, apt. 103, pentru data de 26 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii lui Gulpar Vasile privind încasarea sumei.

Judecător Aliona Miron

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Godoroja Eugenia, Godoroja Anatolie, cu domiciliul: str. N. M. Spătaru, nr. 7, apt. 17, or. Cricova, pentru data de 7 mai 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrîți, unde va avea loc examinarea cererii ÎM „Regia Comunală Locativă Cricova” către: Godoroja Eugenia, Godoroja Anatolie, intervenient accesoriu SA „Termocom” privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Miron

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Contact-Cel Plus”, pentru data de 20 martie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Ojog Evdochia privind încasarea prejudiciului.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zubcu Ion, pentru data de 21 martie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Banari Tamara privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Viorica Mihaila

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Emeligrup-Trans”, pentru data de 26 martie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 18), în calitate de pîrît la cererea „Tri Truck Incomparation” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Ecaterina Silivestru

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Șevțova Alexandra, pentru data de 27 martie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Boiarchina Lidia privind încasarea datoriei.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Popova Iryna, pentru data de 2 aprilie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Dunichin Petru privind desfășurarea căsătoriei.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Autobot-Trans”, cu sediul: mun. Chișinău, Șos. Muncești, nr. 364, pentru data de 9 aprilie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 1, „A”), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Struțu Leonid privind încasarea datoriei.

Judecător Nicolae Șova

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rotari Natalia, pentru data de 19 martie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în cauza civilă: Mocrița Svetlana, Rotari Victor, Belughin Igor către: Stepanov Ludmila, Stepanov Elena, intervenient accesoriu Rotari Natalia privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și recunoașterea dreptului de proprietate asupra a 3/8 din bunul imobil în ordine succesorală și cererea reconvențională a cet-lor: Stepanov Ludmila și Stepanov Elena către: Mocrița Svetlana, Rotari Victor, Belughin Igor, intervenient accesoriu Rotari Natalia privind declararea ca succesorii nedemni și încasarea datoriei.

Judecător Oxana Robu

Judecătoria Dondușeni solicită prezentarea cet. Ormanji Vasili, pentru data de 14 martie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (or. Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ormanji Doina privind desfășurarea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Oxana Banari

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Doagă Emanuil, a.n. 07.05.1989, cu ultimul domiciliu: satul Ciocîlteni, Orhei, pentru data de 18 martie 2013, ora 12.55, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Doagă Nina privind desfășurarea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Viorela Varaniță

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Tanasevici Andrei, cu ultimul domiciliu: satul Ghetlova, Orhei, pentru data de 19 martie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Tanasevici Rodica privind desfășurarea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Veronica Cupcea

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pecica Natalia, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. S. Lazo, nr. 4, „B”, apt. 11, pentru data de 19 martie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Prozorov Claudia privind perceperea pagubei morale.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dimou Cristos, adresa: Grecia, provincia Volos, r. Magnisia, pentru data de 20 martie 2013, ora 14.30, la ședința de judecată (or. Drochia, str. 31 August 1989, nr. 7, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Dolința Serghei către: Dolința Svetlana, Dimou Cristos privind tăgăduirea paternității.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător V. Zaporojan

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Russu Eugeniu Veaceslav, cu ultimul domiciliu: satul Seliște, 1, Orhei, pentru data de 25 martie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Purice Mariana privind încasarea pensiei de întreținere.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Veronica Cupcea

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Ionița Roman, domiciliat: satul Bobeica, Hîncești, pentru data de 26 martie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Fălești, str. 1 Mai, nr. 14, bir. 1) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Ionița Natalia privind desfășurarea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Valentin Trișnevschi

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎM „Ecodrum Construct”, cu sediul: mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, nr. 27, pentru data de 26 martie 2013, ora 13.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Saharnean Ion privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ecaterina Buzu

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎM „Ecodrum Construct”, cu sediul: mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, nr. 27, pentru data de 26 martie 2013, ora 13.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SC „Elvalion Trans” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ecaterina Buzu

Judecătoria Strășeni solicită prezentarea cet. Dogotari Nelea Gheorghe, a.n. 29.12.1968, adresa: or. Strășeni, str. Constantin Stere, nr. 2, pentru data de 28 martie 2013, ora 13.30, la ședința de judecată (Strășeni, str. Ștefan cel Mare, nr. 98, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Bordea Olga.

Judecător Vasile Rusu

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tertiu Petru Pavel, cu ultimul domiciliu: satul Neculaieuca, Orhei, pentru data de 10 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea OM „Personal-Credit” SRL privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat la ședința din 26.02.2013 concurs pentru suplینirea funcției vacante de procuror-șef al Secției judiciare-penale din cadrul Direcției Judiciare a Procuraturii Generale.

Candidații care întrunesc condițiile art.36 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură pot depune cereri de participare la concurs pînă la data de 27.03.2013.

Dosarele de aplicare sînt înregistrate la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr. 26).

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64**

Curtea de Apel Chișinău solicită repetat prezentarea reprezentantului: SC „Dilen Art” SRL, pentru data de 21 martie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4), unde va avea loc examinarea cauzei nr. 3-1750/12, la cererea: SRL „Leutes” și ÎS „MoldData” privind recunoașterea dreptului asupra mărcii „Jumbo”.

Judecător Eugeniu Clim

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „NGC Plus”, pentru data de 19 martie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Avanti Cargo Trans”.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Liliana Andriaș

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Malu Int”, cu sediul cunoscut: mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, nr. 12, pentru data de 11 aprilie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2E-166/13, la acțiunea SRL „Avanti Cargo Trans” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neaprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ghenadie Plămădeală

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Șoilița Petru, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, bdul Decebal, nr. 1, apt. 904, pentru data de 4 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-4504/12, la cererea cet. Bogdan Elena privind încasarea prejudiciului moral.

Judecător Svetlana Garștea-Bria

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rotari Ana, domiciliată: mun. Chișinău, bdul Decebal, nr. 91/2, apt. 50, pentru data de 15 aprilie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1, „A”), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea: Denisova Valentina și Ijboldina Valentina, intervenient accesoriu CCL - 223 privind excluderea din membrii CCL.

Judecător Nicolae Șova

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cugurluianu Anatolie Vasile, a.n. 07.10.1970, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. P. Zadnipru, nr. 7/4, apt. 92, pentru data de 26 martie 2013, ora 9.45, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Marulea Lucia privind desfășurarea căsătoriei.

Judecător Ludmila Ous

În aceste momente de nemărginită tristețe,
Procuratura Republicii Moldova exprimă sincere
condoleanțe și regrete profunde rudelor îndoliaste
și tuturor celor îndurerăți, în legătură cu încetarea
din viață a celui care a fost
VASILE GUȚU,
pensionar al organelor Procuraturii.
Dumnezeu să-i odihnească somnul de veci.

Aniversări

Alexandru TĂNASE,

președintele Curții Constituționale

Mult stimat domnule Alexandru Tănase,

Cu totul și cu totul specială este ziua dumneavoastră de naștere din acest an, care exprimă maturitatea înțelepciunii și vârsta frumoaselor împliniri.

Sîntem onorați să vă adresăm, cu ocazia deosebitei dumneavoastră aniversări, sublimite cuvinte de felicitare. Popasul aniversar la care ați ajuns constituie o oportunitate de a pune pe cîntar succesele. Astfel, avansarea prin muncă, responsabilitate, perseverență, devotament pentru domeniul ce vi l-ați ales ca destin – justiția, vă determină înconfundabilitatea.

Vă dorim viață îndelungată, plină de realizări și bucurii, clipe cât mai durabile de satisfacție și înălțare sufletească.

La Mulți Ani!

Ana PANOV,

judecător, CA Chișinău

Mult stimată doamnă Ana Panov,

Fie ca această zi, de o semnificație aparte pentru dumneavoastră, să vă însufle și mai mult dorința de a trăi frumos viața, de a crea lucruri deosebite, astfel încît să atingeți cele mai înalte culmi de revelație sufletească.

Să vă păstrați deosebitele calități cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu, iar anii care se vor perinda, de acum încolo, să vă aducă multă sănătate, clipe enorme de fericire, și bucurii nenumărate de la cei dragi inimii.

La Mulți Ani!

Xenofon ULIANOVSKI,
vicepreședintele CA Chișinău

Mult stimat domnule Xenofon Ulianovski,

Aniversarea zilei dumneavoastră de naștere ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa un sincer și cald mesaj de felicitare.

Munca nobile ce o desfășurați cu cinste și demnitate vă conferă o alură de om destoinic al acestui neam.

Să vă păstrați aceste calități valoroase, căci de ele este nevoie ca dreptatea și adevărul să triumfe.

Pentru tot ceea ce reprezentați, și pentru tot ceea ce faceți, vă dorim multă sănătate, putere continuă de muncă, noi realizări încununare cu succese remarcabile.

La Mulți Ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Teodor Cârnaș**, doctor habilitat în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Tudor Gujuman**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Ion Jecov**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Marina Anton**, judecător, CA Chișinău; **Aurelia Cazacliu**, judecător, Criuleni; **Veaceslav Panfilii**, judecător, Anenii Noi; **Ion Rusu**, judecător, Drochia; **Gheorghe Popa**, judecător, Telenești; **Victor Micu**, judecător, Rîșcani mun. Chișinău; **Victor Orîndaș**, vicepreședintele JEC; **Constantin Stănilă**, judecător, Glodeni; **Ghenadie Bîrnaz**, judecător, Rîșcani mun. Chișinău; **Igor Botezatu**, judecător, Vulcănești; **Valentin Verejan**, inspector, CSM.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La Mulți Ani!

membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul
și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Soia – adevărat cocteil de vitamine

Soia este originară din Asia și datorită valorii sale nutritive asemănătoare cu cea a produselor de origine animală, este considerată unul din alimentele cele mai importante.

Soia stabilizează insulina în sânge, reglează funcțiile intestinale și scade riscul apariției afecțiunilor oncologice.

Soia are următorul conținut: proteine (40,4%), grăsimi (19%), acizi (20,6%), apă (10%), celuloză (5%), reziduuri minerale (5%).

Alimente din soia cum ar fi: tofu (brînză din soia), tempoh (boabe de soia fermentate cu mucegaiuri) și laptele de soia conțin compuși chimici numiți izoflavone, care par să diminueze cantitatea de colesterol produsă de ficat.

Persoanele care mănîncă zilnic aproximativ 30-40 g de proteină din soia pot să-și diminueze colesterolul cu aproximativ 16%. Soia se dovedește a fi cea mai eficientă la persoanele cu niveluri foarte crescute ale colesterolului.

Este un aliment ideal pentru vegetarieni și conține o serie de elemente esențiale pentru buna funcționare a

organismului, printre care fosfor, calciu, magneziu, sodiu. Soia conține de șapte ori mai mult magneziu decît pîinea din grîu. Vitaminele B, D

chemică, colecistita cronică, constipație cronică pe fond alimentar, obezitate, patologia aparatului locomotor, perioada de recuperare în urma

voltarea sistemului endocrin. Din acest motiv, soia este interzisă în alimentația copiilor sub trei ani, întrucît poate avea efecte negative asupra dezvoltării glandei tiroide.

Itați câteva sugestii pentru a introduce mai multă soia în dietă:

- *Mîncăți boabe de soia întregi.* Ele conțin mai mulți compuși benefici decît alimentele din soia prelucrată. Muiăți boabele de soia peste noapte, aruncați apa și apoi fierbeți-le 2-3 ore într-un vas acoperit.

- *Adăugați tofu la rețete.* Tofu, în sine, este insipid, dar are calitatea de a prelua gustul altor ingrediente și poate fi folosit în locul brînzei sau al cărnii.

- *Încercați tempoh.* Împreună cu miso (pasta de soia, care se prepară în diverse varietăți, de la foarte dulce la foarte sărată), este un produs din soia fermentat, cu un ușor gust de fum și excepțional de bogat în izoflavone.

- *Preparați un desert cu soia.* O modalitate delicioasă de a introduce mai multă soia în dietă este amestecînd 30-90 de grame de tofu cu diferite fructe proaspete și cu o ceașcă de lapte din soia.

și E împiedică procesul de îmbătrînire, în timp ce acizii grași nesaturați stopează dezvoltarea celulelor canceroase.

Produsele naturale din soia sînt recomandate de nutriționiști și medici pentru următoarele boli: ateroscleroza, hipertensiune, cardiopatie is-

infarctului de miocard etc.

Totuși, produsele din soia nu sînt recomandate femeilor însărcinate, deoarece izoflavonele, care în condiții normale au un efect pozitiv, pot influența negativ dezvoltarea creierului embrionului. De asemenea, pot inhiba dez-

Vrei să trăiești mai mult? Nu te mai plînge de frigul de afară

Încă de acum mult timp, oamenii de știință ajunseseră la concluzia că animalele cu sînge rece trăiesc mai mult, dar ei nu reușiseră să explice și de ce avea loc acest fenomen.

Acum, cercetătorii de la Universitatea din Michigan au identificat un „program” în genetică despre care cred că are potențialul de a explica de ce oamenii expuși la frig trăiesc mai mult.

Programul genetic promovează longevitatea viermilor cilindrici (nematode) în medii reci, dar cercetătorii susțin că el există și în animalele cu sînge cald, inclusiv în oameni.

De multă vreme, oamenii din lumea științei au presupus că

animalele trăiesc mai mult în medii reci datorită unui proces termodinamic pasiv, considerînd că temperaturile scăzute reduc rata de apariție a reacțiilor chimice, lucru care încetinește îmbătrînirea.

Studii realizate cu mult timp în urmă au demonstrat că scăderea temperaturii corpului cu 0,5 grade Celsius, în cazul animalelor cu sînge cald, poate extinde durata de viață cu 20 de procente.

Acum, avînd în vedere că mecanismul identificat există și la oameni, cercetătorul sugerează că efectul aerului rece asupra duratei de viață ar putea fi înlînit și la specia noastră.

Caleidoscop**Produsele fast-food pot afecta ficatul în aceeași măsură ca hepatita**

Mîncarea de tip fast-food nu este periculoasă doar pentru siluetă, ci poate distruge ficatul așa cum o face și hepatita. Astfel, persoanele care mănîncă regulat timp de o lună fast-food pot înrăutăți în mod semnificativ starea ficatului.

Potrivit unui nou studiu, cartofii pai sînt extrem de periculoși din cauza aditivilor alimentari. Printre produsele fast-food care dăunează ficatului sînt cele din pui și inelele cocrate din ceapă.

După consumul unor asemenea alimente, enzimele ficatului pot suferi schimbări similare efectelor hepatitei. Nici salatele cumpărate din restaurantele fast-food nu sînt sută la sută sănătoase. Potrivit cercetărilor, acestea ar putea conține conservanți pentru a le menține proaspete.

S-a inventat pixul care te atenționează atunci cînd greșești în scris

O companie din Germania a inventat un pix special care corectează greșelile de scris, erorile fiind atenționate prin intermediul unor vibrații puternice în mîna utilizatorului.

Mergînd pe ideea că tinerii din ziua de astăzi se bazează pe calculator pentru a le fi corectate greșelile din scris, fie că e vorba de litere lipsă sau erori ortografice, compania „Lernstift” a conceput un prototip de pix care își atenționează utilizatorul atunci cînd greșește.

Cei care folosesc pixul atunci cînd scriu au la dispoziție două opțiuni pentru setarea instrumentului de scris. Modul caligrafic va atenționa cu privire la erori de formă, în timp ce modul ortografic va atenționa posesorul pixului cu privire la greșelile de ortografie.

Funcționarea pixului celor de la „Lernstift” are o analiză bazată pe senzori, care depistează felul în care sînt construite literele, prin simpla mișcare a mîinii, notează „Daily Mail”.

Administrația companiei în cauză susține că va face o lansare oficială a pixului, producerea lui urmînd a fi sponsorizată din donații.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 31/13 sp